

Sambandið og avleiðingarnar

Sambandsflokkurin mælir í Dimmalætting leygardagin til at minka uppskotið til figgjarlóg fyri 1994 við heili 500 milliónum krónum. Hinvegin ásnannar ráðgevandi nevndin hjá forsætisráðharranum, at ætlaða hallið kann ikki minkast meiri enn niður í helvt - niður í 125 millióni.

Munurin millum hesi tilmæli er, at ráðgevandi nevndin og formaðurin í nevndini siga, hvørjar avleiðingar tað hevur, um meiri verður spart, og um

javnvág skal fáast á figgjarlógina.

Nevniliga eitt størri arbeidsloysi. Hesum tigur Sambandsflokkurin við. Hann sigur bara: Figgjarlógina má minkast við minst 500 milliónum krónum.

Einki er at ivast í, at neyðugt verður at minka komandi figgjarlóg. Tað kann henda, at landsstýrissamgongan ásnannar, at hetta er neyðugt. Og tað kann eisini henda, at danska stjórnin fer at krevja tað.

Men so skulu vit bara gera okkum greitt, hvørjar avleið-

ingar tað fær: størri arbeidsloysi, økt trýst á forsorgina, fleiri húsagangir, ognir og útbúnaður forfellur o.s.fr.

Tað er heilt greitt, at landsstýrið má seta sær fyrri, at javnvág má koma á figgjarlógina í 1995. Eitt er, at vit fáa ikki lænt meiri. Eitt annað nógv meiri álvarsamt er, at vit kvalast av rentu- og avdráttarbyrðuni.

Til ta tíð má samfelagið so lagast um, so sosialu avleiðingarnar verða avmarkaðar mest møguligt. Tær sosialu avleiðingarnar av vinnuliga og búskaparliga skræðlinum eru ræðandi: fólk missa hús og

heim, nógv hava torført at metta munnarnar og harafturat koma sálarligu trupuleikarnir.

Hetta má sitandi landsstýrið eisini kunna ásanna. Verandi landsstýrisflokkar eiga sambært stevnuskrárunum at kunna gera tað. Men tað gera andstöðuflokkarnir. Fólkaflokkurin og Sambandsflokkurin, ikki. Tí er eisini tvingandi neyðugt, sum lögtingsmaðurin Sverre Midjord vísti á í leygardagsblaðnum: at viðgera og loysa sethúsaspurningin. Tí hann hongur sum marra hjá teimum nógvu.

Sverre Midjord, tingmaður:

Bert arbeiðsskapandi tiltøk bjarga okkum

Tað einasta, sum kann bjarga okkara samfelag frá figgjarligum kaos, er um búskaparliga nevndin mælir til, at tilskot verður veitt til arbeiðsskapandi og útflutningsfremjandi tiltøk, og at hetta verður gjørt beinanvegin skrivur Sverre Midjord tingmaður m.a. í sambandi við vitjanina hjá eini danskari fólkatingsnevnd

Tað er áhugavert og gott at vita, at danska fólkatingið fegid framhaldandi vil hjálpa okkum, so at gongd kemur á aftur í tann føroyska búskapin.

Men tað gerst ikki bara við at tilføra teimum føroysku bankum meiri pening, so leingi sum bankarnir ikki siggja tað sum sína serligu uppgávu at seta gongd á aftur við at vera við at skapa arbeiði. Tað at bjarga bankunum, tað mettar ongan, heldur hin vegin, samfelagið verður meira og meira skuldarbundið, uttan at tað skapast møguleikar fyrri at tey, sum skuldarbundið verða, fáa arbeidsmøguleikar, soleiðis at skuldin kann gjalda aftur.

Tá tað so verður sagt at ráðleggingarnevndin vil fegin hoyra tað, sum vanligi føroyingurin hugsar, og tað skuldi hon eisini fingið loyvi til, eg meti at tað verður ikki so, um bert verður

farið eftir tí, sum fjølmiðlar okkara bera fram, tað veri seg sjónvarpið og útvarpið, heldur ikki man hon fáa tað stóra burtur úr tí almenna fundinum, tí tað vil altíð verða spurningurin um hvør og hvørji, sum seta spurningarnar og um teir verða politiskt litaðir.

Tað sum ráðleggingarnevndin eigur at leggja sær í geyma áðrenn hon fer heim aftur, er spurningurin um hvussu milliánda tilskotið frá danska fólkatinginum er brúkt og hvat tað er brúkt til, og ikki at gloyma um tað hevur betrað um støðuna hjá tí vanligu skuldarbunda føroyinginum.

Hvussu verður tann av danska statinum tilfördi peningur við til aftur at gera tað liviligt í Føroyum, til gagns fyrri tey, sum búgva her og til gagns fyrri tað handilsligu samvinnu, sum er ímillum Danmark og Føroyar, verður ikki vend at

koma í, so fara handelsviðurskiptini ikki at verða betri, tí tað má vera hesum umboðum kunnugt, at tað danska samfelagið eisini hevur havt gagn av teimum tiltøkum, sum eru framd her á landi. Teir, sum kanna og tað skulu teir eisini gera bæði væl og virðiliga, teir vilja so leggja til merkis, at tað ikki bara hevur verið at útgjalda postar av føroyska samfelagnum, tað danska samfelagið hevur havt og kemur eisini í framtíðini at hava fyrimunir av okkum, tí hevur tað eisini týðning fyrri dansku stjórnina at royna at skapa arbeiðstíðir aftur her á landi, tí tað gagnar báðum partum.

Tí er tað skeivt at tað bara verður hugsað um hvussu vit kunnu bjarga bankunum og tað verður gjørt uttan nakrar treytir, tað, sum higartil er tilført bankunum, er samfelagsliga deyður kapitalur, sum enn ikki hev-

ur gjørt nakað gagn, heldur tvørturímóti.

Teir dansku ráðgevararnir, sum eru settir, hava veruliga ikki skilt viðurskiptini í Føroyum.

Bankarnir eru bjargaðir, men tann vanligi borgarin, hann er komin á eggina av figgjarligum kaos, og at tey av hesum viðurskiptum hava mist tolið, er einki at siga til, tey, sum í dag eru skuldarbundið av tí, sum tey ikki hava havt ábyrgdina av, tey, sum ikki hava verið við til at føra okkara samfelag út á eggina av figgjarligum kaos, tey standa nú bankanna vegna við endan.

Tann støðan, sum vit eru kmin í, er ikki komin av sær sjálvum. Her eiga bankarnir sína ábyrgd, eins væl og tað politiska stýrið og her gongur eingin flokkur undan og tí má tann danska nevndin geva sær góða tíð og kanna til botns, fyrri at geva tey ráð-

verður tað ikki gjørt, so tryggja tit ikki fólkíð, sum enn býr í Føroyum.

Tað at vit eru í ríkisfelagskapi við Danmark er ein góður tryggleiki at hava, men vit mugu ikki bara liva við hesari vónini. Tað er gott at nevndin vil mæla til at stuðla føroyingum, men sum sagt, tað gerst ikki bara við at bankastuðli, uttan at teir fáa álagt at fara til verka og harvið geva møguleikar fyrri at tað aftur verður farið um enn meira varliga til verka. Tí bert skapan av figgjarligum møguleikum fyri arbeiðsskapandi tiltøk kann bjarga okkara samfelagi.

Verður hetta ikki sikið, so er betur at lata bankarnar fara og teir fara eisini, um ikki nakað verður gjørt her og nú. Tí tað einasta sum kann bjarga okkara samfelag frá figgjarligum kaos, er um búskaparliga nevndin mælir til at tilskot verður veitt til arbeiðsskapandi og útflutningsfremjandi tiltøk, og at hetta verður gjørt beinanvegin. Um hetta verður tilmælt, so var ferðin til Føroya gagnlig.

Sverre Midjord

ini, sum vilja føra okkum aftur á beint. Tað gerst ikki vil bara at bjarga bankunum, um tann hjálpin verður goymd í læstum bankabóksum, og har onga nyttu gera. Endamálið hjá dansku nevndini má vera at tilmæla at tað verða sett arbeiðsskapandi tiltøk í verk, og at bankarnir gera skyldur sínar á hesum økinum. Tí